

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

НАКОНЕЧНА Юлія Володимирівна

УДК 330.123.71

**ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СП «СТАНЦІЯ ЛИМАН»**

спеціальність 051 Економіка

освітньо-професійна програма
«Економіка та управління підприємством»

АВТОРЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи магістра

Краматорськ – 2020

Кваліфікаційною роботою магістра є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі економіки підприємства Донбаської державної машинобудівної академії Міністерства освіти і науки України (м. Краматорськ).

Науковий керівник – кандидат технічних наук, доцент,
Підгора Єлизавета Олександрівна,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), доцент кафедри
економіки підприємства.

Рецензент:

канд. екон. наук, доцент, доцент каф. обліку, оподаткування та економічної безпеки
Сімаков Костянтин Іванович, Донбаська державна машинобудівна академія
(м. Краматорськ).

Захист роботи відбудеться *15 грудня 2020 року о 9-00* на засіданні екзаменаційної комісії з атестації у Донбаській державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки України за адресою : 84300, Україна, Донецька область, м. Краматорськ, б-р. Машинобудівників, 39, ауд. 2417 (під час карантинних обмежень - дистанційно з використанням платформи ZOOM)

Секретар екзаменаційної комісії з атестації
кандидат економічних наук, ст.викл.

О. В. Латишева

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Брак коштів та складні умови господарювання вимагають в сучасних умовах гнучкості та вдосконалення усіх підсистем управління для залізничної галузі, у т.ч. підсистем управління основними фондами. Питання обліку, аналізу та управління основними фондами є надзвичайно актуальним, оскільки вони виступають одним з ключових факторів сталості та конкурентоспроможності залізничної галузі.

Проте пошук можливостей покращення рівня використання основними фондами на підставі сучасного інструментарію планування та моделювання на практиці носить фрагментарний характер, а отримані результати та складені прогнози не достатньо враховуються при плануванні діяльності.

Відтак розробка програм управління основними фондами підприємства залізничної галузі на підставі моделювання є актуальною для формування конкурентоспроможності галузі у цілому і забезпечення сталого економічного розвитку країни.

В сучасних дослідженнях у сфері управління основними фондами підприємства представлено низку публікацій, присвячених їх обліку та аналізу на підставі нормативно-правових актів, що регулюють облік основних фондів. Сутність категорії «основні фонди», їх види, специфіка їх обліку та управління на підприємствах розглянуто в чисельних наукових публікаціях, монографіях, навчальних посібниках вітчизняних та закордонних вчених, таких як: Бабаєва Ю. А., Бабяк Н.Д., Бобко Н.А., Гречко С.М., Жадан Т.А., Коваленко О.В., Ковальчук Н.О., Кулько І.В., Неміш Ю.В., та ін. Незважаючи на достатню розробленість в науковій літературі різних аспектів обліку, діагностики основних фондів та заходів їх вдосконалення та управління, окремі питання використання сучасного інструментарію бізнес-моделювання для їх управління залишаються поза увагою досліджень науковців.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи магістра є аналіз специфіки стану використання основних фондів (надалі – ОФ) станції «Лиман» і пошуку можливостей підвищення його ефективності, для чого необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідження сутності категорії «основні фонди», їх видів, особливостей обліку, діагностики основних фондів та засобів їх управління;
- проведення аналізу показників діяльності структурного підрозділу (надалі – СП) «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька залізниця» АТ «Українська залізниця» та його бізнес-процесів;
- виконання аналізу показників ефективності основних фондів СП «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька залізниця»;
- аналіз динаміки та структури основних фондів СП «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька залізниця» АТ «Українська залізниця»;
- аналіз узагальнених показників ефективності використання основних фондів СП «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька

залізниця» АТ «Українська залізниця» після заходів проектування для покращення використання активної частини фондів;

- розгляд можливих напрямів підвищення ефективності використання управління основними фондами підприємства, у т.ч. на підставі моделювання, а також їх вибір та обґрунтування на підставі прогнозних результатів впровадження заходів управління основними фондами.

Об'єкт дослідження - процеси управління основними фондами для покращення їх використання в умовах підприємства залізничного транспорту (на прикладі структурного підрозділу ДП «Українська залізниця»).

Предмет дослідження - теоретичні основи та методичні підходи до аналізу основних фондів та їх управління в умовах структурного підрозділу «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька залізниця» АТ «Українська залізниця».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувалися методи: економічного аналізу, порівняння, вимірювання, класифікації, аналогії, моделювання, узагальнення, спостереження, синтезу та експерименту.

Інформаційну базу роботи становили навчальні посібники, статті, монографії, дисертаційні дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених – економістів з питань обліку та аналізу основних фондів, їх видів, особливостей і напрямів управління, нормативно-правові акти, що регулюють облік основних фондів та діяльність залізничної галузі, статистична інформація.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в отриманні нового вирішення наукового завдання щодо пошуку можливостей підвищення ефективності використання основних фондів станції «Лиман» на підставі інструментарію аналізу, моделювання, прогнозування та проектування, що дає можливість визначити слабкі місця у використанні ОФ та своєчасно їх усувати.

Основні положення, які відображають новизну дослідження, полягають у такому:

удосконалено:

методичний підхід до формування, розробки, реалізації та оцінювання заходів проектування ефективності використання основних фондів станції «Лиман» на підґрунті використання системного підходу та моделювання.

набуло подальшого розвитку:

організаційно-економічні засади удосконалення використання основних фондів станції «Лиман» на підставі системного підходу;

деталізація умов і можливостей впровадження проєктів підвищення ефективності використання основних фондів;

деталізація програми підвищення ефективності використання основних фондів, практичне застосування якої дає змогу достовірно оцінити поточний

стан, недоліки і резерви системи управління та використання основних фондів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропонований алгоритм формування, розробки і реалізації проекту оновлення ОФ для покращення їх використання доведено до відому фахівців станції «Лиман».

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота магістру є самостійно виконаною працею, в якій наведено авторські положення, висновки і рекомендації щодо економічного обґрунтування проекту оновлення ОФ для покращення їх використання.

Апробація результатів дослідження. Основні положення кваліфікаційної магістерської роботи можуть бути впроваджені в програмі підвищення ефективності використання основних фондів (довідка додається).

Публікації. Основні положення та результати роботи відображено у публікації - у науковому виданні ВАК. Загальний обсяг публікацій складає 2,38 ум. друк. арк., з яких особисто авторові належить 0,12 ум.-друк. арк.

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна магістерська робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 115 сторінок основного тексту. Робота містить 28 таблиць та 18 рисунків, список використаної літератури (44 бібліографічних джерела), 4 додатки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділу «Теоретико-методологічні основи обліку та оцінки основних фондів» розглянуті питання обліку, використання та оцінки основних фондів. Розглянуто існуючі трактування поняття «основні засоби», «основні фонди», відмінності за своїм змістом між основними фондами та основним капіталом.

Досліджено та представлено наочно класифікаційні характеристики основних фондів підприємства за різними ознаками. Вивчені існуючі групи основних засобів та інших необоротних активів у системі оподаткування.

Досліджено зміст понять «знос», «амортизація», форми зносу. З'ясована суть бухгалтерських методів нарахування амортизації та податкового методу.

Встановлено суть і особливості оцінювання ефективності використання основних засобів. Представлено основні завдання та етапи (алгоритм) аналізу, також методика розрахунку показників ефективності використання основних засобів.

Установлено необхідність пошуку шляхів підвищенню ефективного використання основних засобів, у т.ч. підприємств залізничного транспорту. Встановлено, що в сучасних реаліях України назріло питання по створенню дієвої системи ефективного застосування основних фондів для розвитку підприємств залізничного транспорту, оскільки забезпеченість підприємства основними засобами, їх технологічний стан та рівень ефективності

використання безпосередньо впливає на загальний фінансовий стан і їх конкурентоздатність в країні.

У другому розділі «Дослідження стану використання основних фондів СП «Станція Лиман» Регіональної Філії «Донецька Залізниця» АТ «Українська Залізниця» визначено специфіка підприємства залізничної галузі та структура його управління, досліджено стан використання основних фондів та основні показники діяльності базового підприємства - Станції Лиман - структурного підрозділу (надалі - СП) регіональної філії (надалі - РФ) «Донецька залізниця» акціонерного товариства (надалі - АТ) «Українська залізниця».

Охарактеризована діяльність СП «Станція Лиман». Встановлена динаміка економічних показників роботи базового підприємства, яка дозволила констатувати, що спостерігається незначне погіршення фінансового стану на фоні зменшення валового прибутку, фінансового результату від операційної діяльності і чистого фінансового результату. Встановлено, що певне збільшення доходу відбулося за рахунок підняття тарифів підприємства.

Проаналізовано наявність і рух основних засобів за 2018-2019 рр..

Досліджено динаміка та структура основних фондів СП «Станція Лиман» за 2018-2019 рр., у т.ч. динаміка та співвідношення активної та пасивної частини основних виробничих засобів.

Визначено, що у загальній вартості основних фондів переважають машини та обладнання та інші засоби активної частини фондів, а на активну частину фондів припадає ~57% фондів, що є позитивним показником роботи підприємства.

Досліджена динаміка руху основних фондів по групам, яка демонструє найбільші зміна у групі – «транспортні засоби».

Визначено структура основних фондів по групам за 2 роки, яка дозволяє констатувати, що найбільша частка припадає на машини та обладнання (44%, 40%) та інші фонди (34%).

Проведено аналіз руху та зносу (на підставі коефіцієнтів оновлення, вибуття, приросту, зносу, придатності) та аналіз технічного стану основних виробничих засобів та узагальнюючих показників ефективності використання основних фондів.

Встановлено, що темпи оновлення основних фондів відставали від темпів їх вибуття, коефіцієнт зносу 76%.

Встановлено достатня ступень ефективності використання основних виробничих засобів станції «Лиман» на основі узагальнюючих показників, а саме фондівіддача основних фондів – 14,44; фондівіддача активної частини основних фондів – 16,63 (на кожен гривню фондів припадає понад 16 гривень виторгу); фондомісткість – менш одиниці; фондоозброєність – понад 12 тис.грн на працюючого.

У 3 розділі «Пошук напрямів покращення ефективності використання основних фондів станції «Лиман» проаналізовано та представлено існуючі напрями підвищення ефективності використання основних засобів в системі

залізничного транспорту України.

Доведено, що залізничний транспорт України є провідною галуззю в дорожньо-транспортному комплексі країни, який забезпечує майже 82% вантажних і 36% пасажирських перевезень, здійснюваних всіма видами транспорту; проведено оцінювання стану галузі за показниками по пасажирських перевезеннях, а також виконання плану освоєння капітальних інвестицій та встановлені основні проблеми, що потребують вирішення.

З'ясовано, що такими проблемами є підвищення пропускної спроможності мережі залізниць України, технічне і технологічне відставання українських залізниць від залізниць європейських країн, оновлення та модернізація основних фондів та недостатність власних джерел для цього та інші проблеми.

На підставі дослідженого матеріалу встановлено основні способи поліпшення використання основних засобів та запропонована схема цих напрямів.

З'ясовано, якими напрямами може проводитися модернізація обладнання в системі залізничного транспорту України та встановлена, які заходи вже впроваджено, наприклад, реалізації експериментального проекту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування.

Доведено, що в умовах невизначеності функціонування АТ «Українська залізниця» будь-який результат (показник, залежна змінна) залежить від причин (факторів, незалежних змінних), тому для вивчення причинно - наслідкових зв'язків використовується апарат кореляційно-регресійного аналізу для встановлення характеру зв'язків між показниками.

Результати кореляційно-регресійного аналізу залежності показників фінансового стану АТ «Укрзалізниця» від обраних факторів (робочий парк вантажних вагонів; капітальні інвестиції; обсяги вантажної роботи; оборот вантажного вагону), дозволили констатувати, що на підставі оцінки тісноти зв'язку між досліджуваними ознаками за допомогою шкали Чеддока - дуже тісний зв'язок спостерігається між чистим доходом і капітальними інвестиціями, тому для забезпечення стійкого фінансового стану та отримання додаткового прибутку ключове значення мають інвестиції.

Зведений результат регресійної статистики (результати регресійного аналізу) дозволяє констатувати, що R-квадрат (як скорегований коефіцієнт детермінації на рівні $R^2 = 0,8090$) свідчить, що зміни результативної ознаки на 80,9 % спричинена зміною саме обраних факторів. Результати дисперсійного аналізу також вказують на надійність моделі за критерієм Фішера, тобто можна вважати, що рівняння регресії значиме на 95 %, а вплив випадкових факторів відсутній.

Побудована модель залежності чистого доходу АТ «Укрзалізниця» від ключових факторів впливу показує, що збільшення капітальних інвестицій та обсягів вантажної роботи сприятимуть зростанню чистого доходу підприємства і відповідно фінансової сталості. Встановлено, що при збільшенні капітальних інвестицій на одиницю чистий дохід збільшується на

32,78 од., при зростанні обсягів вантажної роботи чистий дохід збільшиться на 145,36 од. (про це свідчить рівняння множинної регресії $Y = -47498217.25 + 32.78168 * X_1 + 145.36319 * X_2$).

Встановлено, що якщо капітальні інвестиції зростуть на 1%, то чистий дохід збільшиться на 1,4%; якщо обсяги вантажної роботи зростуть на 1%, чистий дохід збільшиться на 0,9%.

У роботі представлено прогнози результати запропонованих заходів підвищення ефективності використання основних засобів завдяки реалізації проекту комплексної програми модернізації основних фондів.

Запропоновано виконати порівняльний аналіз економічної ефективності для усіх варіантів проекту (на підставі лізингу та без нього, на підставі кредиту або державних та власних коштів). Представлено алгоритм порівняльного аналізу лізингу й кредиту, і вибору економічно доцільного методу фінансування реальних інвестицій.

Обрано умови кредиту: процент за кредит – 18%, досліджено притоки та відтоки інвестиційної і операційної діяльності за проектом модернізації основних фондів, розраховано дисконтовані показники ефективності проекту. Отримано привабливі показники ефективності проекту модернізації основних фондів СП «Станція Лиман»:

1. Чиста поточна вартість - 3521 тис. грн. - позитивне значення показує, що за розрахунковий період дисконтовані грошові надходження перевищать суму капітальних вкладень і тим самим забезпечать збільшення прибутку при здійсненні проекту оновлення ОФ.

2. Індекс прибутковості склав 1,21, отже, з кожної вкладеної в проект гривні буде отримано 1,21 грн. в їх поточній вартості, що свідчить про ефективність реалізації інвестиційних заходів на підприємстві.

3. Період окупності проекту оновлення основних фондів СП «Станція Лиман» 4,12 роки менш 5 років, що свідчить про достатню для таких проектів окупність проекту.

4. Фондовіддача має також позитивні зміни зростання після реалізації проекту, що свідчить про доцільність реалізації проекту.

Запропоновано для покращення ефективності використання основних фондів Станції Лиман вдосконалювати систему обліку та управління основними фондами та процесами діяльності через їх регламентацію на підставі моделі ІТ - платформи «Ramus» у редакторі діаграм IDEF0. Побудована модель бізнес-процесів при реалізації проекту в нотації IDEF0 рівня А-0 спрямована на регламентацію 4 основних етапів процесу надання послуг по перевезенню вантажу залізничним транспортом по станції Лиман. Запропонована модель сприяє опису і виявленню «вузьких місць» і причин їх виникнення при реалізації проекту та роботи СП «Станція Лиман».

Запропоновано процедуру аналізу управління процесами проекту (рис.1) з використанням діаграми причинно-наслідкових зв'язків (діаграма Ісікави), що дозволяє встановити спрчини відхилень, збоїв, вузьких місць, пов'язуючи їх з показниками якості по процесу і дозволяє графічно відобразити причинно-наслідкові зв'язки результат/причини, а також вибрати

способи дії, що усувають причину відхилень і розривів параметрів бізнес-процесів. Запропоновано до використання побудована діаграма причинно-наслідкових зв'язків - діаграма Ісікави - для оцінки тих параметрів, що відображають рівень якості процесу транспортування при реалізації проекту надання послуг по перевезенню вантажу оновленим залізничним транспортом «Станція Лиман»: надійність, стабільність перевезень, збереження вантажу і виконання додаткових умов постачання.

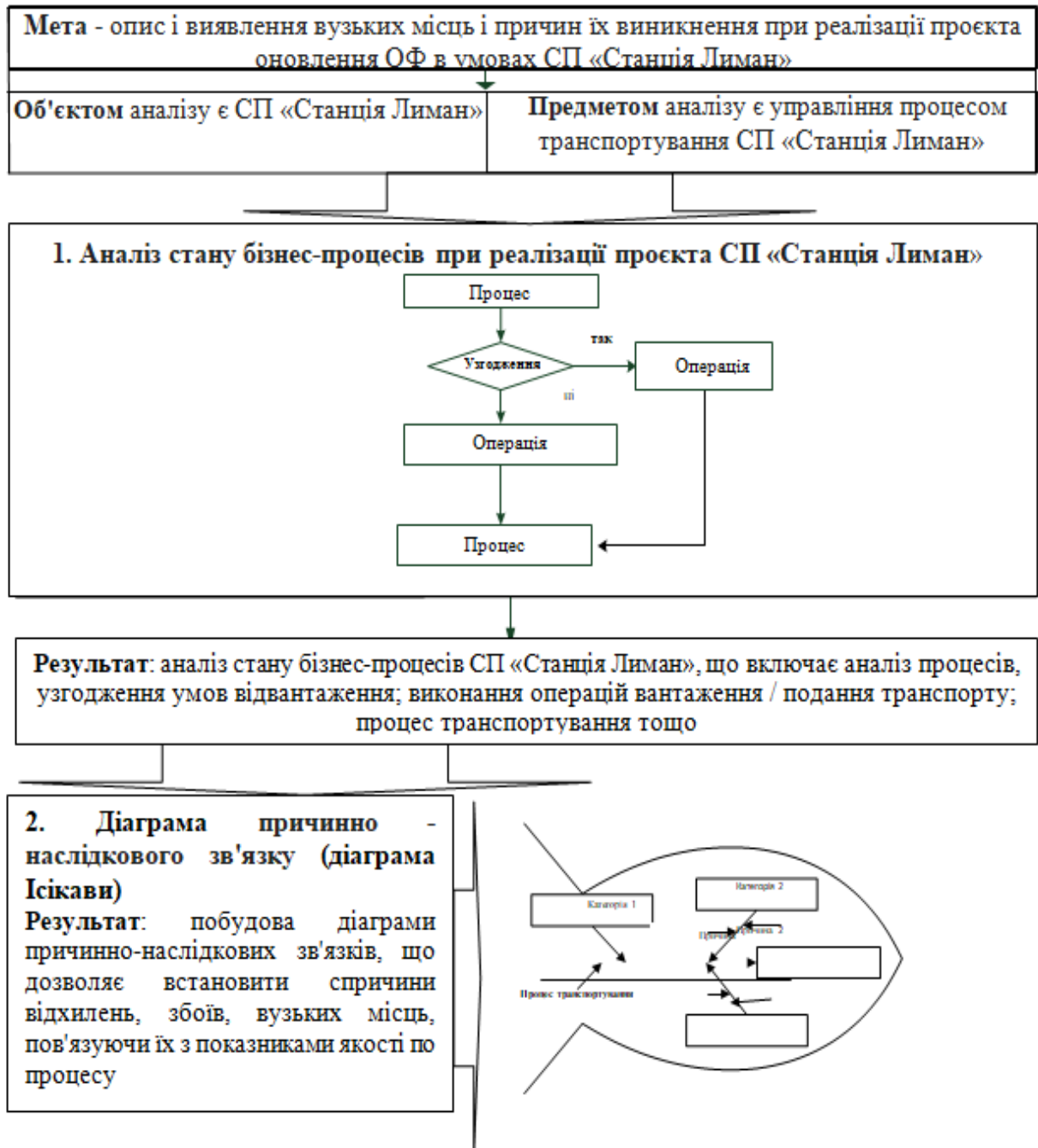

Рисунок 1 - Процедура аналізу ефективності управління етапами та процесами проекту надання послуг по перевезенню вантажу оновленим залізничним транспортом СП «Станція Лиман»

В результаті проведеного дослідження з побудовою діаграми причинно-наслідкових зв'язків Ісікави (рис. 1) встановлено, що при реалізації проєкту СП «Станція Лиман» необхідно посилити дотримання графіку транспортування; варто збільшити об'єми відвантаження і тим самим скоротити витрати, слід звернути увагу на дотримання термінів постачання і оформлення документації, що нерідко призводить до затримки відправлення транспорту, як наслідок, до збільшення його фінансових витрат та штрафних санкцій. Встановлено, що на СП «Станція Лиман» виявлено перевищення фактичних витрат від нормативних у наступних показників: час подання вагону - 108%; зважування - 111%; завантаження вагонів – 118-123%.

В четвертому розділі наведено аналіз небезпечних і шкідливих виробничих чинників на робочому місці, розглянуто питання охорони праці та безпеки при надзвичайних ситуаціях. Запропоновано заходи щодо забезпечення безпечних і комфортних умов праці.

ВИСНОВКИ

У роботі здійснено теоретичне узагальнення методів покращення використання та модернізації основних фондів та запропоноване нове вирішення наукового завдання щодо пошуку можливостей підвищення ефективності використання основних фондів станції «Лиман» на підставі моделювання, прогнозування та проектування результатів проєкту оновлення основних фондів, що дає можливість визначити слабкі місця використання ОФ, виявляти резерви підвищення їх ефективності. У дослідженні представлено теоретично-методологічні основи обліку і оцінки основних фондів, розглянуті способи поліпшення функціонування основних засобів, а також результат аналізу стану використання основних фондів на підприємстві залізничної галузі.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи вдалось наступне:

1. Визначено суть основних фондів, класифікація основних фондів, методика оцінювання.

2. Досліджено та встановлено основні способи поліпшення використання основних засобів та запропонована схема цих напрямів. Проаналізовано та представлено існуючі напрями підвищення ефективності використання основних засобів в системі залізничного транспорту України. З'ясовано, якими напрямами може проводитися модернізація обладнання в системі залізничного транспорту України та встановлена, які заходи вже впроваджено, наприклад, реалізації експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування.

3. Встановлено на підставі результатів кореляційно-регресійного аналізу ступень залежності показників фінансового стану АТ «Укрзалізниця» від обраних факторів (робочий парк вантажних вагонів; капітальні інвестиції; обсяги вантажної роботи; оборот вантажного вагону). Доведено, що дуже тісний зв'язок спостерігається між чистим доходом і капітальними інвестиціями, тому для

забезпечення стійкого фінансового стану та отримання додаткового прибутку ключове значення мають інвестиції.

4. У роботі представлено прогнозні результати запропонованих заходів підвищення ефективності використання основних засобів завдяки реалізації проєкту комплексної програми модернізації основних фондів.

5. Запропоновано процедура аналізу ефективності та управління процесами проєкту на підставі моделі IT - платформи «Ramus» у редакторі діаграм IDEF0 та з використанням діаграми причинно-наслідкових зв'язків (діаграма Ісікави), що дозволяє встановити спрчини відхилень, збоїв, вузьких місць, пов'язуючи їх з показниками якості по процесу і дозволяє графічно відобразити причинно-наслідкові зв'язки результат/причини, а також вибрати способи дії, що усувають причину відхилень і розривів параметрів бізнес-процесів. Представлено результати додаткового моделювання етапів проєкту. Побудована модель бізнес-процесів при реалізації проєкту в нотації IDEF0 рівня А-0 спрямована на регламентацію основних етапів процесу надання послуг по перевезенню вантажу залізничним транспортом по станції Лиман. Запропоновано алгоритм (процедура) аналізу управління процесами проєкту з використанням діаграми причинно-наслідкових зв'язків (діаграма Ісікави). Практичне значення отриманих результатів моделювання полягає у тому, що запропоновані процедури та моделі можуть бути інтегровані в існуючу систему управління, що забезпечує цілісність, дієвість та ефективність етапів проєкту та роботи підприємства.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗДОБУВАЧА:

Латишева О.В., Недвига М.В., Наконечна Ю.В. Використання різних нотацій моделювання бізнес-процесів підприємства для планування його діяльності. *ВЕНУ: науковий журнал*. Випуск 3. С.120-126 (фахове видання, Index Copernicus, особистий внесок – 0,12 ум.арк.).

АНОТАЦІЯ

Наконечна Юлія Володимирівна. Шляхи покращення ефективності використання основних засобів СП «Станція Лиман». – Кваліфікаційна праця на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти – магістра за спеціальністю 051 Економіка. – Донбаська державна машинобудівна академія МОН України, Краматорськ, 2020.

Об'єкт дослідження - процеси управління основними фондами для покращення їх використання в умовах підприємства залізничного транспорту (на прикладі структурного підрозділу ДП «Українська залізниця»).

Предмет дослідження - теоретичні основи та методичні підходи до аналізу основних фондів та їх управління в умовах структурного підрозділу «Станція Лиман» регіональної філії «Донецька залізниця» АТ «Українська залізниця».

Новизна одержаних результатів полягає в отриманні нового вирішення наукового завдання щодо пошуку можливостей підвищення ефективності використання основних фондів станції «Лиман» на підставі інструментарію аналізу, моделювання, прогнозування та проектування, що дає можливість визначити слабкі місця у використанні ОФ та своєчасно їх усувати.

В першому розділі розглянуто методологічні основи обліку та оцінки основних засобів. Досліджено суть, види основних фондів. Вивчені методичні підходи до аналізу і обліку основних фондів.

В другому розділі проведено аналіз стану використання основних фондів базового підприємства. Надана загальна характеристика діяльності та стану використання основних фондів СП «Станція Лиман» Регіональної Філії «Донецька Залізниця» АТ «Українська залізниця».

В третьому розділі запропоновано та обґрунтовано на методичному рівні заходи вдосконалення системи використання основних фондів АТ «Українська залізниця» та станції «Лиман». Надана загальна характеристика умов господарювання АТ «Українська залізниця», наведено результати кореляційно-регресійного аналізу факторів впливу на фінрезультати та моделі використання основних засобів. Розроблено проєкт модернізації основних фондів станції «Лиман» та досліджені умови його реалізації та планування на підставі діаграми причинно-наслідкових зв'язків, моделі управління процесом транспортування при реалізації проєкту СП «Станція Лиман», інструментарію моделювання та прогнозування.

В четвертому розділі наведено оцінку умов праці на робочому місці, запропоновано напрямки забезпечення безпечних та комфортних умов праці при використанні ПЕОМ.

Ключові слова: *основні фонди, фондівіддача, фондомісткість, моделювання, транспортування, залізниця, проєкт, програми інвестування, проєктні роботи, діаграма Ісікави*

АННОТАЦІЯ

Наконечная Юлия Владимировна. Пути улучшения эффективности использования основных средств СП «Станция Лиман». Квалификационная работа на правах рукописи.

Квалификационная работа на получение степени высшего образования – магистра по специальности 051 Экономика. - Донбасская государственная машиностроительная академия МОП Украины, Краматорск, 2020.

Объект исследования - процессы управления основными фондами для улучшения их использования в условиях предприятия железнодорожного транспорта (на примере структурного подразделения ДП «Украинская железная дорога»).

Предмет исследования - теоретические основы и методические подходы к анализу основных фондов и их управлению в условиях структурного подразделения «Станция Лиман» регионального филиала «Донецкая железная дорога» АО «Украинская железная дорога».

Новизна полученных результатов заключается в получении нового решения научного задания относительно поиска возможностей повышения эффективности использования основных фондов станции «Лиман» на основании инструментария анализа, моделирования, прогнозирования и проектирования, которое дает возможность определить слабые места в использовании ОФ и своевременно их устранять.

В первом разделе рассмотрены методологические основы учета и оценки основных средств. Исследована суть, виды основных фондов. Изученные методические подходы к анализу и учету основных фондов.

Во втором разделе проведен анализ состояния использования основных фондов базового предприятия. Предоставлена общая характеристика деятельности и состояния использования основных фондов СП «Станция Лиман» Регионального Филиала «Донецкая железная Дорога» АО «Украинская железная дорога».

В третьем разделе предложено и обосновано на методическом уровне мероприятия совершенствования системы использования основных фондов АО «Украинская железная дорога» и станции «Лиман». Предоставлена общая характеристика условий хозяйствования АО «Украинская железная дорога», приведены результаты корреляционно-регрессионного анализа факторов влияния на финансовые результаты и модели использования основных средств. Разработаны проект модернизации основных фондов станции «Лиман» и исследованы условия его реализации и планирования на основании диаграммы причинно-следственных связей, модели управления процессом транспортировки при реализации проекту СП «Станция Лиман», инструментарию моделирования и прогнозирования.

В четвертом разделе приведена оценка условий труда на рабочем месте, предложены направления обеспечения безопасных и комфортных условий труда при использовании ПЕОМ.

Ключевые слова: *основные фонды, фондоотдача, фондоёмкость, моделирование, транспортировка, железная дорога, проект, программы инвестирования, проектные работы, диаграмма Исикавы*

ANNOTATION

Nakonechnaya Yuliya Volodymyrovna. Ways to improve the efficiency of fixed assets JV "Lyman Station". Qualifying work on the receipt of degree of higher education - master's degree after specialty 051 «Economy». Donbas state machine - building academy of Department of education and science of Ukraine, Kramatorsk, 2020.

A research object is processes of management capital assets for the improvement of their use in the conditions of enterprise of railway transport (on the example of structural subdivision of state enterprise the «Ukrainian railway»).

The article of research is theoretical bases and methodical going near the analysis of capital assets and their management in the conditions of structural subdivision the «Station Lyman» of regional branch the «Donetsk railway» of joint-stock company the «Ukrainian railway».

The novelty of the got results consists in the receipt of new decision of scientific task in relation to the search of possibilities of increase of efficiency of the use of capital assets of the station «Lyman» on the basis of tool of analysis, design, prognostication and planning that gives an opportunity to define weak points in the use of capital assets and in good time to remove them.

Methodological bases of account and estimation of the fixed assets are considered in the first division. Essence, types of capital assets, is investigational. The studied methodical going is near an analysis and account of capital assets.

The analysis of the state of the use of capital assets of base enterprise is conducted in the second division. Given general description of activity and state of the use of capital assets at the station «Lyman».

In the third division it is offered and reasonable at methodical level measures of perfection of the system of the use of capital assets of state enterprise the «Ukrainian railway» and stations « Lyman ». The given general description of terms of ménage joint - stock company is the «Ukrainian railway», the results of cross - correlation - regressive analysis of factors of influence are brought around to *фінрезультати* and models of the use of the fixed assets. Project of modernizations of capital assets of the station are worked out « Lyman » and investigational terms of his realization and planning on the basis of diagram of connections of consequence, case of transporting a process frames during realization of the *проекту* station «Lyman», to the tool of design and prognostication.

In a fourth division an estimation over of terms of labour is brought in the workplace, directions of providing of safe and comfort terms of labour are offered at the use of PK.

Keywords: *capital assets, fund of return, fund of capacity, design, transporting, railway, project, programs of investing, project works, diagram of Ishikawa*